

ร้านค้าเมื่อกฎหมาย !?

ขายเหล้าชิดรั้วมหา'ลัย – ในหอพัก รอบ ม.ราม เยอะสุด ส่วนมากขายเกินเวลา

กลุ่มนักเรียน นักศึกษา ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญของบริษัทที่ผลิตและจัดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยความสะดวกในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากร้านค้ามีผลเพิ่มความต้องการในการบริโภคเพิ่มขึ้น และเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดนักดื่มหน้าใหม่ และการเพิ่มขึ้นของอัตราการดื่มในเยาวชน จึงทำให้ 'ดร.นพดล กรรณิกา' ได้สนใจศึกษา เรื่อง 'การกระจายตัวและความหนาแน่นของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยรอบมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียงกรณีศึกษาเปรียบเทียบการกระจายตัวจุดจำหน่ายฯ ปี พ.ศ. 2552 ปีพ.ศ. 2557 และ ปี พ.ศ. 2559'

การสำรวจจุดจำหน่ายภายในระยะ 500 เมตร จากรั้วสถานศึกษา 15 มหาวิทยาลัย พบว่า มีจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 1,687 แห่ง โดยครึ่งหนึ่งเป็นจุดจำหน่ายแบบมีที่นั่งดื่ม อีกทั้งยังพบจุดจำหน่ายที่อยู่ในหอพักซึ่งเยาวชนสามารถเข้าถึงได้ง่ายอีกด้วย โดย ม.รามคำแหงเป็นสถานศึกษาที่มีจุดจำหน่ายเพิ่มมากขึ้นทุกปีที่มีการสำรวจ และ ม.หัวเฉียว มีจุดจำหน่ายลดลงมากที่สุด

ในประเด็นระยะห่างจากจุดจำหน่ายรอบมหาวิทยาลัย พบว่า จุดจำหน่ายที่ใกล้ที่สุดคือร้านประเภทไม่มีที่นั่งดื่มบริเวณรอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีระยะห่างเพียง 261 เมตร เท่านั้น โดยเมื่อวิเคราะห์ความหนาแน่นของจุดจำหน่ายต่อพื้นที่ 1 ตร. กม. ในรัศมี 300 เมตร รอบรั้วมหาวิทยาลัย พบว่า ม.ราชภัฏธนบุรีมีความหนาแน่นของจุดจำหน่ายมากที่สุด คือ 114.3 แห่ง และพบน้อยที่สุดคือ มหาวิทยาลัยรังสิต 3.4 แห่ง

เมื่อมองถึงจุดจำหน่ายที่ปฏิบัติตามช่วงเวลาที่กฎหมายกำหนด (จำหน่ายได้ตั้งแต่ 11.00.-14.00 น. และ 17.00.-24.00 น.) นั้นมีเพียงร้อยละ 34 ของจุดจำหน่ายเท่านั้นที่ปฏิบัติตามข้อบังคับดังกล่าว หมายถึงกว่าร้อยละ 60 ผ่าฝืนกฎหมายโดยจำหน่ายนอกเหนือเวลา โดยพบมากที่สุดในการจำหน่ายรอบ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ร้อยละ 84.5 ที่ฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าว

ผลการสำรวจจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ระยะห่าง 500 เมตร รอบ 15 มหาวิทยาลัย

- 1,697 แห่ง** จุดจำหน่ายรอบมหาวิทยาลัย
- 6.1 %** จำหน่ายในหอพัก
- 41 %** ร้านที่ไม่ติดแสดงใบอนุญาตให้จำหน่าย
- 261 เมตร** ร้านจำหน่ายที่อยู่ใกล้มหาวิทยาลัยที่สุด
- 125 ร้าน** ต่อ 1 ตร. กม.
(รอบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)
- 66 %** จำหน่ายเกินกว่าเวลาที่กฎหมายกำหนด

จากงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การที่สามารถทราบตำแหน่งที่ตั้งการกระจายตัวและความหนาแน่นของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษา ระดับมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียง แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่เคยสำรวจในปีก่อนหน้า วิเคราะห์ข้อมูลถึงอัตราการขยายตัว หรือหดตัวของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รอบสถานศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากต่อการนำเสนอข้อมูลอ้างอิง และเหตุผล โดยส่งผลถึงความสำคัญของการกำหนดนโยบายพื้นที่ (Zoning) ที่เป็นจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้อยู่ห่างจากเด็กและเยาวชนอย่างชัดเจน